

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2018/67 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2024/32

Karar Tarihi : 27/6/2024

R.G.Tarih-Sayı : 11/12/2024-32749

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Halkların Demokratik Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Recep KÖMÜRCÜ, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 13/2/2019 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Halkların Demokratik Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Halkların Demokratik Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2017 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Ömer DURSUN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi ögelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2017 yılı gelirler toplamının 40.145.113,48 TL, yılsonundaki borçlar toplamının 522.034,94 TL olduğu ve giderleri toplamının 35.554.725,13 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 5.112.423,29 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2017 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2017 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 27.740.535,37 TL olup bu tutarın 156.602,95 TL'si üye yıllık aidatları, 30.400,00 TL'si bağışlardan, 25.905.861,00 TL'si hazine yardımından, 960.698,10 TL'si faiz ve nemalandırma gelirlerinden, 91.141,34TL'si 5510-611 sayılı kanun SGK indirimi, genel merkezinin geçen yıldan devreden nakit tutarı 81.088,53 TL ve yıl sonundaki borçlar toplamı 510.465,30 desteğinden ve 4.278,15 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 12.926.613,05 TL olup bu tutarın 50.487,00 TL'si üye yıllık aidatı, 1.169.009,55 TL'si bağışlar, 7.467.200,58 TL'si yardımlar, 390,00 TL'si rozet-flama satış gelirleri, geçen yıldan devreden nakit 4.169.423,58 TL, yıl sonundaki borçlar toplamı 11.569,64 TL ve 58.532,70 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin 2019 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 27.740.535,37 TL olup bu tutarın 1.992.173,33 TL'si personel giderleri, 404.299,15 TL'si temsil ve ağırlama giderleri, 1.056.134,40 TL'si büro giderleri, 4.269.460,16 TL'si basılı evrak tanıtım evrak ve malzeme giderleri, 3.047.210,00 TL'si il ve ilçe örgütleri kira giderleri, 604.804,17 TL'si seyahat giderleri, 92.595,64 TL'si bina bakım ve onarım giderleri, 1.027.758,84 TL'si araç giderleri, 3.918.639,37 TL'si seçim ve miting giderleri, 443.105,97 TL'si demirbaş giderleri, 6.875.974,65 TL'si teşkilata yardım giderleri, 3.758.533,87 TL'si örgütlenme ve faaliyet giderleri, gelecek yıla devreden nakit toplamı 93.799,78 TL, yıl sonundaki alacaklar toplamı 143.919,49 TL ve 12.126,55 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 12.926.613,05 TL olup bu tutarın 2.413.855,58TL'si büro giderleri, 248.749,95TL'si personel giderleri, 1.084.620,62 TL'si bina ve araç giderleri, 63.074,84 TL'si temsil ve ağırlama giderleri, 308.987,81TL'si seyahat ve konaklama giderleri, 1.263.391,78 TL'si konser ve yemek giderleri, 615.868,91 TL'si seçim ve miting giderleri, 207.928,96 TL'si kurultay-kongre giderleri, 584.475,93 TL'si teşkilata yardım giderleri, 684.964,06 TL'si bayrak, flama, rozet giderleri, 108.252,78 TL'si temizlik ve güvenlik hizmet giderleri, 213.369,58 TL'si demirbaş alımı, 149.573,42 TL'si geçen yıldan kalan borç ödemelerinden, 4.874.704,02 TL'si gelecek yıla devreden nakit toplamı ve 104.794,81 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2017 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde genel merkeze ait 3.100.000 TL tutarında taşınmaz ediniminin, 443.105,97 TL tutarında demirbaş ediniminin olduğu, 100 TL'yi aşan il örgütü edinimlerinin 213.369,58 TL tutarında olduğu anlaşılmıştır.

15. Yapılan inceleme neticesinde Partinin 2017 yılı içinde gerçekleştirdiği bu edinimlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu tespit edilmiştir.

IV. SONUÇ

Halkların Demokratik Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2017 yılı kesin hesabında gösterilen 40.145.113,48 TL gelir toplamı ve 522.034,94 TL yıl sonundaki borçlar toplamı ile 35.554.725,13 TL gider ve 5.112.423,29 TL gelecek yıla devreden nakit toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 27/6/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR